

Lliçons portugueses

«Espanya faria bé de fixar-se més en la democràcia portuguesa, que funciona millor que l'espanyola»

Portugal aixecarà l'estat d'emergència el 2 de maig proper. Un senyal més del control de la crisi sanitària per part del govern d'esquerres del primer ministre António Costa. El nombre de morts no ha superat el miler en aquests moments i l'exèrcit treballa en la desinfecció de les aules amb l'objectiu que el 18 de maig els estudiants de més de 15 anys puguin tornar als instituts.

Els portuguesos van tenir la sort de ser el darrer país de la UE a detectar el seu primer cas de contagi. Les autoritats lisboetes estaven avisades del que podria arribar i van tenir temps per preparar-se. Però el cert és que el govern no va perdre el temps. Encara sense cap mort, l'executiu va decretar l'estat d'alerta i va decidir tancar establiments públics i escoles. S'ha escrit molt sobre els perquès de l'èxit de la resposta portuguesa a la pandèmia. La rapidesa de reflexos de Costa ha estat determinant. Sembla que l'actitud cívica de la ciutadania també hi ha ajudat, i s'han donat molt pocs casos d'incompliment del confinament, que s'ha seguit de manera molt disciplinada.

Portugal continua sent el gran ignorat de la política espanyola. Històricament, des de Madrid sempre es va mirar amb supèrbia el veí petit. Una actitud que no respon a cap raó lògica, tenint en compte que els portuguesos van tenir prou capacitat per alliberar-se del domini espanyol -amb l'ajuda, val a dir, de la revolta catalana del 1640-. Portugal també va tenir la seva dictadura feixista, llarguíssima. Tot i que també, pel que fa a models de dictador, als espanyols els va tocar el pitjor: un militar africanista, enfront Salazar, professor de la Universitat de Coïmbra.

Posats a buscar comparacions, l'actualitat ens en dona d'altres. Ha estat molt elogiada l'actitud del cap de l'oposició, Rui Rio, que es va posar al costat del govern sense matisos i va fer una crida expressa als seus seguidors perquè refrenessin les possibles crítiques a Costa. Res a veure amb la histèria de sectors de la dreta espanyola, enduts per la xerrameca més rònega i acusacions de cop d'estat o derives comunistes. Tampoc es coneixen declaracions emfàtiques ni pretensioses de cap governant portuguès, ni molt menys comparacions amb Alemanya ni amb altres llocs.

Els governants espanyols ni miren ni escolten, però Espanya faria bé de fixar-se una mica en la democràcia portuguesa, que funciona millor que l'espanyola: més governs de coalició, menys casos de corrupció, i cohabitació sovintejada entre partits, amb un govern que sol conviure amb president de la República de signe diferent, com passa ara amb el socialista Costa i el president conservador Rebelo de Sousa.

Fa pocs dies, el 25 d'abril, Portugal va celebrar l'aniversari de la Revolució dels Clavells (<https://www.naciodigital.cat/noticia/201133/club/capitalista/revolucio/dels/clavells/va/enfon-sar>), quan una revolta militar va derrocar el règim salazarista el 1974. No hi va haver sang, però la república veïna va tenir el bon gust de foragitar la seva dictadura, mentre que aquí vam haver d'esperar que el dictador decidís morir-se al llit. Un altre fet diferencial en favor dels veïns atlàntics. Els portuguesos, com els savis de debò, no volen donar lliçons, però d'ells sempre se'n pot aprendre.